

Mistede oplysninger i forbindelse med fravalg af revision

-Analyse af 2014-regnskaberne

www.fsr.dk

FSR - danske revisorer er en brancheorganisation for godkendte revisorer i Danmark. Foreningen varetager revisorerne's interesser fagligt og politisk.

OM FSR – ANALYSE

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og survey, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt. Formålet med undersøgelseerne er, at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Revisor er virksomhedernes foretrukne rådgiver og har i kraft af sin særlige position i erhvervslivet en dyb indsigt i virksomhedernes økonomi, regnskab og organisation. Gennem undersøgelseerne ønsker FSR – danske revisorer at udbrede kendskabet til revisorbranchen og bidrage til en kvalificeret debat om branchens og erhvervslivets rammevilkår. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.

ISSN-NR.: 2245-7534

Denne publikation indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "FSR - Analyse".

KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til:

Erhvervspolitisk direktør Tom Vile Jensen på tvj@fsr.dk eller tlf. 41 93 31 51

Kommunikationschef Anders Lau på ala@fsr.dk eller tlf. 41 93 31 47

Analytiker Thomas Baadsgaard på tba@fsr.dk eller tlf. 41 93 31 79

UNDERSØGELSENS HOVEDKONKLUSIONER

- **72.785 selskaber fravalgt enten revision eller udvidet gennemgang af deres 2014-regnskab**
- **Blandt de knap 73.000 selskaber, der ikke havde fået revision eller udvidet gennemgang, anslås det, at 11.390 ville have fået minimum én anmærkning, som grundet fravalget ikke længere er synlige i tilknytning til regnskaberne**
- **Det anslås, at 3.139 regnskaber ville have fået anmærkninger om ulovlige lån, som ikke er synligt på grund af fravalget af revision eller udvidet gennemgang**
- **Blandt de 11.390 selskaber, som ville have fået minimum én anmærkning, anslås det, at anmærkninger om 16.518 forhold ikke kommer til offentlighedens kendskab**
- **Anmærkninger om usikkerhed vedrørende selskabernes evne til at fortsætte driften anslås ikke at komme til offentlighedens kendskab i 5.885 selskaber**
- **10.445 selskaber anslås, at ville have fået mindst én supplerende oplysning i påtegningen, hvis de ikke havde fravalgt revision eller udvidet gennemgang af regnskabet**
- **De mest udbredte typer af supplerende oplysninger, der ikke er synlige, er oplysninger om beskrivelse af usikkerhed vedrørende going concern (virksomhedens fortsatte drift) og om tabt selskabskapital i forbindelse med overtrædelse af selskabsloven**
- **Det anslås, at 1.772 selskaber kunne have fået mindst ét forbehold, som på grund af fravalget ikke længere er synlige i tilknytning til regnskaberne**
- **Det er hovedsageligt forbehold for indregning og måling af specifikke poster, samt forbehold for mangelfuld beskrivelse af eller uenighed om going concern, der ikke længere er synlige**

BAGGRUND FOR UNDERSØGELSEN

Knap 225.000 selskaber har indleveret et regnskab for 2014 til Erhvervsstyrelsen.

På baggrund af data for regnskaberne leveret af Experian har FSR – danske revisorer med denne analyse sandsynliggjort det tab af information, som fravalget af revision og udvidet gennemgang medfører. Helt konkret fokuseres der i analysen på den information, som revisorerne giver i deres påtegning i form af anmærkninger, fx i forhold til, om selskabet kan fortsætte sin drift, har tabt sin selskabskapital, om ledelsen har optaget ulovlige lån i selskabet, problemer vedr. værdiansættelser osv.

Når revision eller udvidet gennemgang bliver fravalgt, har revisorerne ikke i samme omfang muligheden for at gøre opmærksom på væsentlige forhold i regnskabet. Det betyder også, at der ikke med sikkerhed kan siges, hvor mange anmærkninger der egentlig går tabt blandt de knap 73.000 selskaber, der valgte ikke at få revideret eller foretaget en udvidet gennemgang af deres 2014-regnskab. Derimod vides det, hvilken information revisorerne giver i deres påtegninger hos de godt 151.000 selskaber, der har fået revideret eller foretaget en udvidet gennemgang af deres 2014-regnskab.

Baggrunden for analysen er derfor en konservativ vurdering om, at den fordeling af supplerende oplysninger og forbehold, der gælder for de reviderede selskaber, også må gælde for ikke-reviderede selskaber. Eksempelvis havde 18 pct. af de reviderede selskaber i 2012 minimum én anmærkning i revisionspåtegningen. Det antages derfor, at det er sandsynligt, at også 18 pct. af de ikke-reviderede selskaber burde have fået minimum én anmærkning, såfremt deres regnskaber var blevet revideret. Det samme gør sig gældende mht. fordelingen af de forskellige typer af forhold, som revisor giver anmærkninger om. Revisor kan i øvrigt give flere anmærkninger i samme årsregnskab, hvorfor det samlede antal anmærkninger vil være større end antallet af selskaber, der har minimum én anmærkning.

Fakta om revisors erklæringer i regnskaberne

Selskaber, som ikke er underlagt revisionspligt, har mulighed for helt at fravælge revision, eller alternativt at få foretaget en udvidet gennemgang, et review af årsregnskabet eller assistance med regnskabsopstillingen. Udvidet gennemgang, review- eller en erklæring om assistance med opstilling er i modsætning til revision ikke afgivet med en høj grad af sikkerhed. Der kan dog både i forbindelse med review og udvidet gennemgang gives anmærkninger, men kun ved en udvidet gennemgang gives anmærkninger om ulovlige lån. Alle typer anmærkninger gives også ved en fuld revision.

Tabel 1: Fordeling af antal erklæringer i 2013- og 2014-regnskaberne

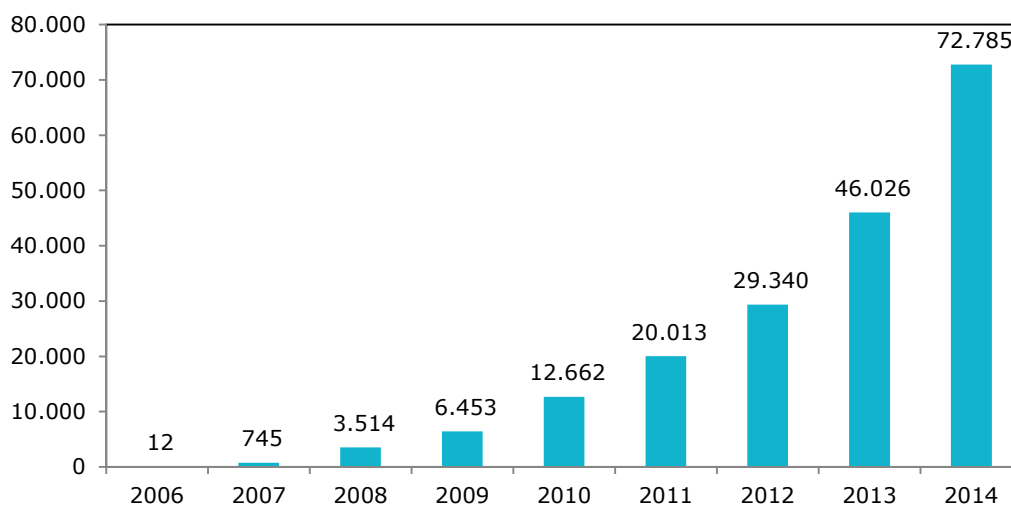
	2013	2014
Revision	156.399	128.201
Udvidet gennemgang	13.039	23.165
Review	4.172	6.052
Assistance	24.088	42.695
Ingen erklæring	17.766	24.038
I alt	215.464	224.151

Kilde: Experian 2015

Mange oplysninger kommer aldrig til offentlighedens kendskab

Siden 2006, hvor det blev muligt for en række selskaber at fravælge revisionen, er antallet af selskaber i Danmark, hvis regnskab ikke bliver revideret, steget hvert år. På den måde kommer en lang række forhold ikke frem til offentligheden, samtidig med at der ikke er samme sikkerhed for regnskabets indhold, som når en uafhængig tredjepart har revideret det.

Figur 1: Udviklingen i antallet af selskaber, der har fravalgt revision eller udvidet gennemgang

Kilde: Experian 2015 og FSR-beregninger

I 2006 havde blot 12 selskaber fravalgt revisionen, mens 29.340 selskaber fravalgte revisionen i 2012. I 2013 fik selskaberne i regnskabsklasse B, som har en nettoomsætning på op til 72 mio. kr., mulighed for at få foretaget en udvidet gennemgang af regnskabet, hvor revisor ligesom i revisionen kan komme med anmærkninger om regnskabet og andre forhold, i stedet for en mere omfattende revision. Blandt 2014-regnskaberne blev 72.785 hverken revideret eller fik foretaget udvidet gennemgang.

Disse selskaber indgår ikke i statistikken over antal regnskaber, der har fået anmærkninger fra revisor, eftersom der ikke er udført revision eller udvidet gennemgang af dem.

Hvis en revisor havde udført revision eller udvidet gennemgang af disse regnskaber, må det ud fra en konservativ vurdering forventes, at revisor ville give anmærkninger i revisors påtegning på regnskabet i en lige så stor andel af selskaberne, som ved revision eller udvidet gennemgang.

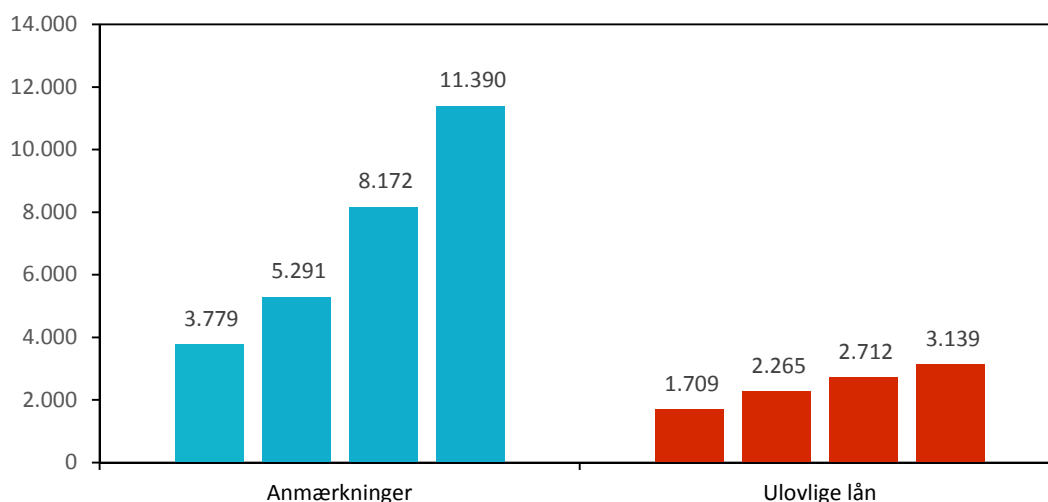
Tabel 2: *Andel anmærkninger og ulovlige lån blandt regnskaber med revision eller udvidet gennemgang*

	2011	2012	2013	2014
Anmærkninger	18,9%	18,0%	17,8%	15,6%
Ulovlige lån	8,5%	7,7%	5,9%	4,3%

Kilde: Experian 2015 og FSR-beregninger

Dermed kan det estimeres hvor mange selskaber, som forventeligt ville have fået en anmærkning i påtegningen på regnskabet, hvis de var blevet revideret eller havde fået foretaget en udvidet gennemgang. Eksempelvis havde godt 4,3 pct. af 2014-regnskaberne, der blev revideret eller fik foretaget en udvidet gennemgang, anmærkninger om ulovlige lån. Det svarer til, at der blandt de 72.785 selskaber, som ikke blev revideret, anslås at kunne have været givet anmærkninger om ulovlige lån i 3.139 selskaber.

Figur 2: Udviklingen i antallet af anmærkninger, der ikke kommer til offentlighedens kendskab¹

Kilde: Experian 2015 og FSR-beregninger

Ovenstående figur indikerer, at en stadig større mængde væsentlige informationer ikke kommer til offentlighedens kendskab, fordi revisor ikke har mulighed for at give anmærkninger i påtegningerne. Dette er en naturlig udvikling i sammenhæng med, at flere og flere selskaber fravælger at få revideret eller foretaget en udvidet gennemgang af regnskabet, så revisorerne ikke har samme muligheder for, at gøre opmærksom på vigtige forhold i forbindelse med regnskaberne.

¹ Beregningerne bygger på antagelsen om, at andelen af anmærkninger, er den samme for reviderede og ikke-reviderede selskaber. De benyttede andele til beregningerne fremgår af tabel 2, mens antallet af ikke-reviderede selskaber fremgår af figur 1.

Fakta om lempelse af revisionspligt

Revisionspligten er blevet lempet i flere omgange.

Før 2006: Alle regnskabsklasse B-virksomheder er omfattet af revisionspligt.

Fra 2006: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 3 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

Fra 2011: Regnskabsklasse B-virksomheder med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at fravælge revision.

Fra 2013: Regnskabsklasse B-virksomheder med mere end 8 mio. kr. i nettoomsætning får mulighed for at vælge mellem udvidet gennemgang og revision. Holdingselskaber sidestilles med klasse B-virksomheder i forhold til revisionspligten, så holdingselskaber med op til 8 mio. kr. i nettoomsætning på "koncernniveau" får mulighed for at fravælge revision.

Mere end 16.000 anmærkninger anslås at være gået tabt

FSR – danske revisorer har gennemgået en stikprøve på 500 selskaber, som havde fået mindst én anmærkning i revisionspåtegningen i 2014-regnskabet, for at undersøge fordelingen af de forskellige typer af anmærkninger. Antages det, at denne fordeling også gælder for de ikke-reviderede regnskaber, så svarer det til, at 10.445 af de i alt 11.390 selskaber, som anslås at have undgået anmærkninger ved at fravælge revision eller udvidet gennemgang af deres 2014-regnskab, ville have fået minimum én supplerende oplysning. Tilsvarende anslås det, at 1.772 selskaber have fået mindst ét forbehold, hvis de var blevet revideret eller havde fået foretaget en udvidet gennemgang. Dermed er der en række selskaber, som både ville få supplerende oplysninger og forbehold i revisionspåtegningen, samt en række selskaber, som derfor også ville få mere end én anmærkning. I gennemsnit fik selskaberne i stikprøven 1,45 anmærkninger i påtegningen på deres regnskab. Samlet set anslås det, at anmærkninger om 16.518 forhold er gået tabt blandt de 11.390 selskaber, som ville have fået mindst én anmærkning, hvis de var blevet revideret eller havde fået foretaget en udvidet gennemgang.

Anmærkninger om usikkerhed ved den fortsatte driften mistes i 5.885 selskaber

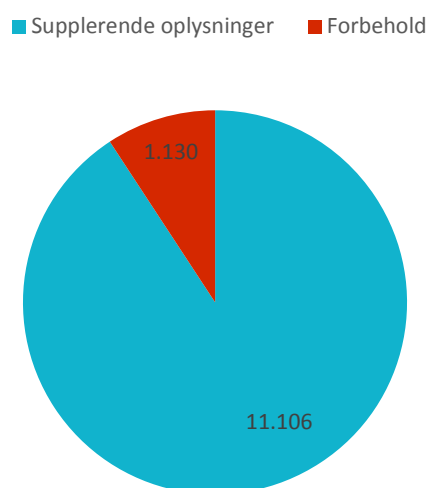
Blandt selskaberne, der har fravalgt revision eller udvidet gennemgang, anslås det, at 5.885 anmærkninger om usikkerhed i forhold selskabernes evne til at fortsætte driften (også kaldet going concern) ikke kommer til offentlighedens kendskab.

Revisor kan både give supplerende oplysninger eller forbehold om usikkerhed vedrørende going concern. Der gives supplerende oplysninger, hvis der er redegjort for usikkerheden i regnskabet og revisor ikke er uenig i denne. Hvis der derimod ikke er oplyst og redegjort tilstrækkeligt for usikkerheden i regnskabet eller revisor er uenig i, at regnskabet skal aflægges

med going concern for øje, giver der derimod forbehold. Der er dermed risiko for, at det vil være umuligt for regnskabslæseren at vurdere selskabets mulighed for at fortsætte driften, hvis revisionen er fravalgt.

Af de anslåede 5.885 anmærkninger om usikkerhed vedrørende going concern i 2014-regnskaberne, som ikke kommer til offentlighedens kendskab anslås 5.341 at være i form af supplerende oplysninger, mens 544 anslås at være forbehold.

Figur 3: Antal supplerende oplysninger og forbehold om usikkerhed
vedrørende going concern, der ikke kommer til offentlighedens kendskab

Experian 2015 og FSR-beregninger

Supplerende oplysninger i 10.445 selskaber går tabt

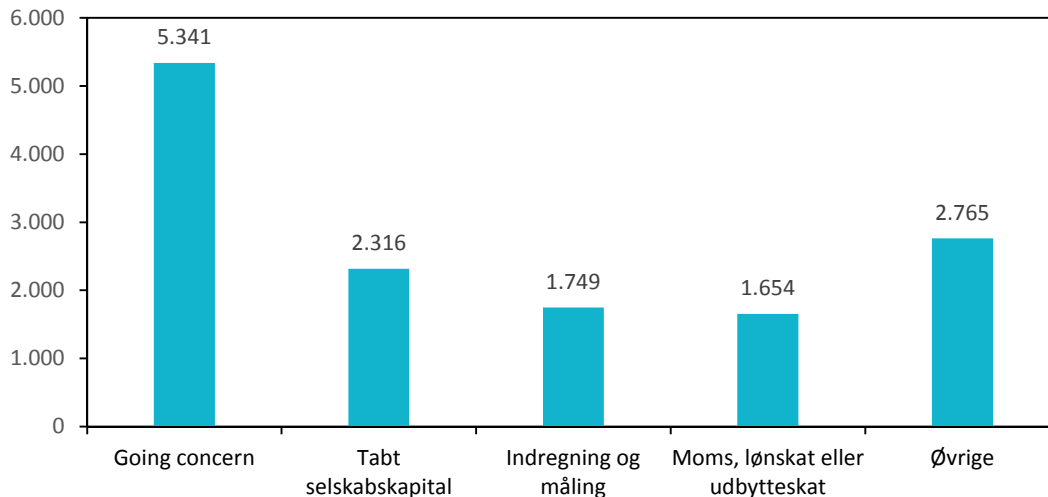
På baggrund af resultaterne fra stikprøven på 500 selskaber med anmærkninger, er det muligt at anskueliggøre, hvor mange af de forskellige typer anmærkninger, der går tabt fordi revision eller udvidet gennemgang af regnskaberne fravælges.

Blandt de 10.445 selskaber, som forventeligt ville have fået mindst én supplerende oplysning for 2014-regnskabet, hvis de havde fået revision eller udvidet gennemgang, er det hovedsageligt supplerende oplysninger om beskrivelse af usikkerheden vedrørende virksomhedens fortsatte drift ét år frem, også kaldet going concern, der er gået tabt. Således anslås det, at 5.341 selskaber ville have fået en supplerende oplysning om beskrivelse af usikkerhed vedrørende going concern i påtegningen på 2014-regnskaberne, hvis der var gennemført revision eller udvidet gennemgang.

Revisor skal give en supplerende oplysning om usikkerhed vedrørende going concern, hvis regnskabet indeholder fyldestgørende oplysninger om denne usikkerhed. De 5.341 selskaber med supplerende oplysninger vedrørende going concern, som anslås at gå tabt, bygger derfor på en forventning om, at selskaber, som hverken får foret aget revision eller udvidet gennemgang af regnskabet, fyldestgørende oplyser om usikkerheder vedrørende going concern lige så ofte, som selskaber der får revideret eller foretaget udvidet gennemgang af deres regnskab.

Ud over de 5.341 selskaber med supplerende oplysninger om usikkerhed vedrørende going concern, der ikke kommer til offentlighedens kendskab, anslås det, at en række andre supplerende oplysninger heller ikke gives på grund af fravalgt revision eller udvidet gennemgang. Det drejer sig blandt andet om anslåede 2.316 selskaber med supplerende oplysninger om tabt kapital i forbindelse med overtrædelse af selskabsloven², 1.749 selskaber med supplerende oplysninger om indregning og måling af aktiver og passiver, mens 1.654 selskaber med supplerende oplysninger om mangelfuld eller for sent indberettet moms, lønskat eller udbytte skat anslås ikke at komme til offentlighedens kendskab. Yderligere 2.765 selskaber med supplerende oplysninger om øvrige forhold anslås at være gået tabt på grund af fravalgt revision eller udvidet gennemgang.

Figur 4: Fordeling af supplerende oplysninger, som mistes pga. fravalg af revision eller udvidet gennemgang

Kilde: Experian 2015 og egne beregninger

Kategorien med supplerende oplysninger om indregning og måling af aktiver eller passiver omfatter flere forskellige fremhævelser af usikre regnskabsmæssige forhold. Herunder indregning

² Tabt selskabskapital i relation til going concern kategoriseres kun som en supplerende oplysning om usikkerhed vedrørende going concern.

og måling af grunde og ejendomme, kapitalandele i datter- eller associerede selskaber eller andre værdipapirer, udskudt skatteaktiv, tilgodehavender, med videre.

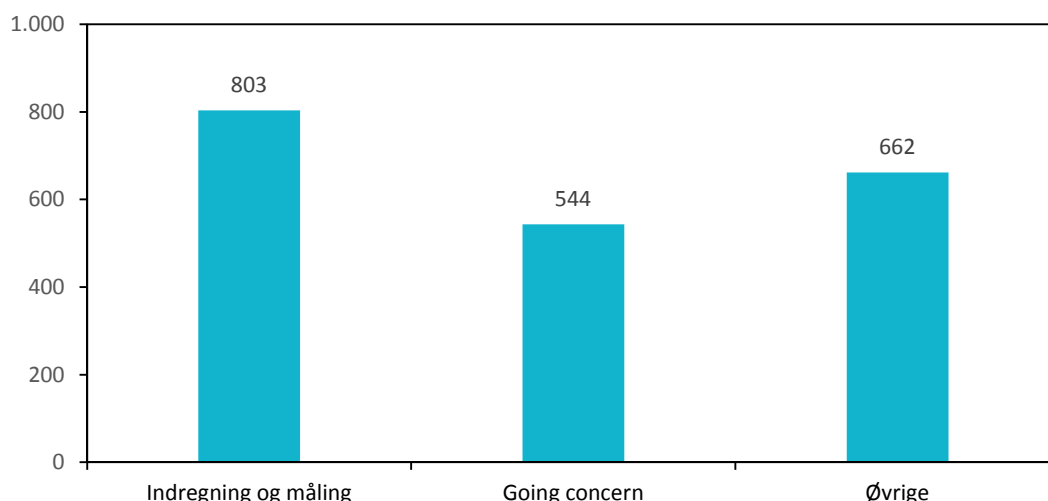
Supplerende oplysninger om øvrige forhold udgøres af en række forskellige forhold. Heraf består størstedelen af supplerende oplysninger om ulovlige lån, efterfulgt af supplerende oplysninger om ikke rettidig udarbejdelse eller indberetning af årsrapporten med videre, samt overtrædelser af bogføringsloven.

Godt 1770 selskaber ville have fået mindst ét forbehold

1.772 selskaber anslås at ville have fået et forbehold, hvis de ikke havde fravalgt revision eller udvidet gennemgang. Det er primært forbehold for indregning og måling af selskabernes aktiver og passiver, som ikke kommer til offentlighedens kendskab. Det anslås således, at 803 selskaber ville have fået et forbehold for indregning og måling af specifikke poster i påtegningen på deres 2014-regnskab, hvis de havde valgt at få revision eller udvidet gennemgang.

Desuden anslås det, at over 544 selskaber ville have fået forbehold for manglende beskrivelse af eller uenighed om going concern fra revisor. Revisor giver disse typer anmærkninger, hvis en eventuel usikkerhed om selskabets fortsatte drift ikke omtales tilstrækkeligt i regnskabet eller hvis revisor er uenig i, at regnskabet skal aflægges med fortsat drift for øje. Hvis revisor, på grund af et fravalg ikke får muligheden for at give disse forbehold, betyder det, at vigtig information om selskabets mulighed for at fortsætte ikke kommer til eksempelvis investorers, samarbejdspartneres og kreditorers kendskab.

Figur 5: Fordeling af forbehold,
som mistes pga. fravalg af revision eller udvidet gennemgang

Kilde: Experian 2015 og egne beregninger

Forbehold for indregning og måling af specifikke poster omfatter blandt andet indregning og måling af kapitalandele i datter- eller associerede selskaber eller andre værdipapirer, udskudt

skatteaktiver, varelager, tilgodehavender, ejendomme og grunde, med videre. Når revisor tager forbehold for indregning og måling af varebeholdningen, skyldes det oftest, at det ikke har været muligt for revisor at verificere værdiansættelsen. Et forbehold for indregning og måling af specifikke poster, kan dog også skyldes, at revisor er uenig med ledelsen i værdiansættelsen af disse. Værdiansættelserne kan have stor betydning for, om regnskabet samlet set er retvisende. Derfor er det væsentligt for regnskabslæseren at vide, hvornår revisor ikke kan verificere eller er uenig i de værdiansættelser selskabets ledelse har angivet.

Øvrige kategorien indeholder en række forskellige typer forbehold. Heraf udgøres den største andel af forbehold for utilstrækkelig bevis for specifikke poster.

Lidt større tendens til at fravælge revision blandt selskaber med anmærkninger

Blandt selskaberne med en anmærkning fra revisor i 2013-regnskabet, valgte en relativt lidt større andel af selskaberne at fravælge revision eller udvidet gennemgang af 2014-regnskabet. Således havde 28 pct. af selskaberne, som fravalgte revision eller udvidet gennemgang af 2014-regnskabet efter at have fået det året før, en anmærkning i deres 2013-regnskab. Til sammenligning havde 24 pct. af selskaberne, som fik revision eller udvidet gennemgang af både 2014- og 2013-regnskabet, en anmærkning i deres 2013-regnskab.

Ifølge 2014-regnskaberne havde 160.342 selskaber en balancesum på 6 mio. kr. eller derunder. Disse selskaber anslås, at kunne have fravalgt revision eller udvidet gennemgang af regnskabet³.

Blandt de 160.342 selskaber med en balancesum på 6 mio. kr. eller derunder i 2014-regnskabet, har 82.112 selskaber fået foretaget revision eller udvidet gennemgang af både deres 2013-regnskab og 2014-regnskab. Blandt disse havde 19.943 mindst én anmærkning i revisors påtegning i 2013-regnskabet, svarende til 24 pct.

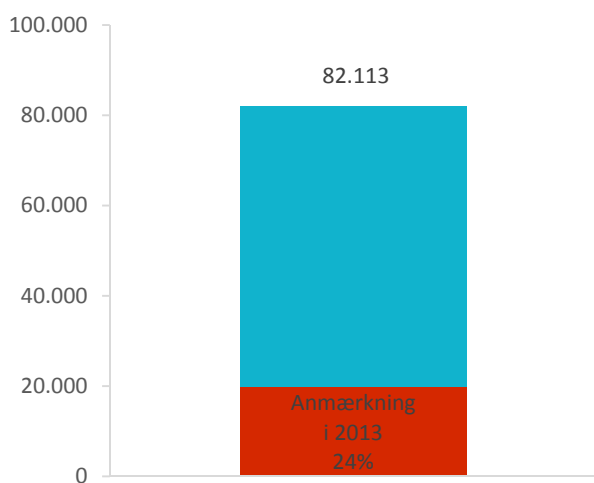
18.839 af selskaberne med en balancesum på 6 mio. kr. eller derunder, fik foretaget revision eller udvidet gennemgang af 2013-regnskabet, men fravalgte dette i 2014-regnskabet. Blandt disse havde 5.280 en anmærkning i revisors påtegning på 2013-regnskabet, som grundet fravalget ikke i givet fald ville fremgå af det nyeste regnskab. Det svarer til, at 28 pct. af selskaberne der aktivt fravalgte revision det seneste år, havde en anmærkning fra året før.

Figur 6: Andel selskaber med anmærkninger i 2013,

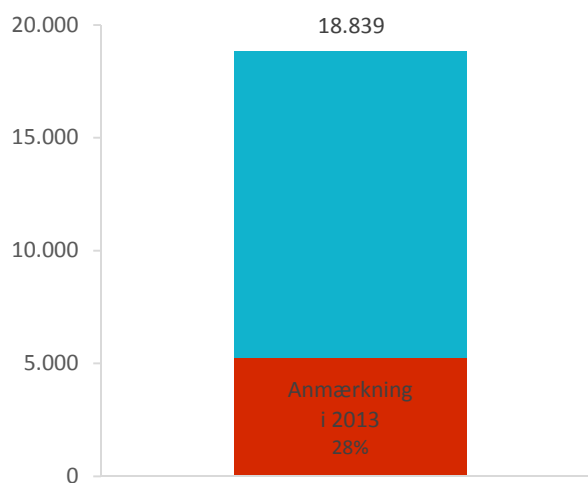
som har fravalgt/bibeholdt revision eller udvidet gennemgang af 2014-regnskabet

³ Et selskab kan frit fravælge revisionen, når selskabet ikke i to på hinanden følgende år overskrider 2 af følgende 3 grænsestørrelser på balancedagen: en balancesum på DKK 4 mio., en nettoomsætning på DKK 8 mio. og et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 12. Da oplysninger om antal ansatte og omsætning ikke findes i alle regnskaber, bruges balancen som et estimat for muligheden for at fravælge revision.

Selskaber med revision/udvidet gennemgang
i 2013 og 2014 med balance 6 mio eller
under

Selskaber med revision/udvidet gennemgang
i 2013 og fravalgt i 2014 med balance 6 mio
eller under

Kilde: Experian 2015 og egne beregninger

Der lader altså til at være en lidt større tilbøjelighed til at fravælge revision eller udvidet gennemgang året efter, at selskabet har fået en anmærkning fra revisor.